

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

16.07.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Регіональна культурна політика

[The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Як розвивати культуру в промислових регіонах. На прикладі Криворізького центру сучасної культури. – Коротенко О.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Український тиждень. – 2024. – 15 лип. Презентують проєкт деколонізації Одеси. – Петренко-Цеунова О.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. Зникли під Бахмутом: у Києві відкривається особлива виставка. – Новосвітня К.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Одеський міжнародний кінофестиваль у Києві показує війну. – Базів Л.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Українська кіношкола запускає кінолекторій просто неба на ВДНГ. – Яковенко І.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. «Кринки»: у Києві презентували фільм про незламність воїнів на Херсонщині. ФОТОРЕПОРТАЖ. – Скотнікова О.](#)

[NV. – 2024. – 15 лип. Від авторів «З любов'ю, Вінсент». Сім цікавих фактів про анімаційну драму «Кріпачка», над якою працювали також українці. – Інф.](#)

Література

[The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Фестиваль «Книжкова країна» на ВДНГ проведуть вдруге. Що там буде. – Мельник К.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Євген Клопотенко випустив книгу з рецептами українських страв англійською мовою. – Яковенко І.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Мукачівському замку «Паланок» створюють військовий музей. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 15 лип. В Україні створили першу національну команду швидкого реагування на пошкодження пам'яток культури. – Інф.; The Village](#)

Україна. – 2024. – 15 лип. Національну та регіональні команди зі швидкого реагування та захисту культури створюють в Україні. – Мельник К.; Інтерфакс. – 2024. – 15 лип. Україна створює національну та регіональні команди з порятунку об'єктів культури – Мінкультури. – Інф.

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. В державне управління передали ікони, вітражі, барельєфи та інші коштовності з «Межигір'я». – Яковенко І.

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Обговорення щодо майбутнього Житнього ринку проведуть 24 липня. Усі охочі можуть долучитися. – Мельник К.

Вандалізм

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. За кілька тисяч гривень осквернили пам'ятний хрест Степану Бандері: у Києві судитимуть трьох чоловіків. – Скотнікова О.

Бібліотечна справа. Промоція читання

NV. – 2024. – 15 лип. Віджили своє? Чи є майбутнє в українських бібліотек. – Круглов В., видавець, генеральний директор видавництва «Ранок»

Релігія

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. У Києво-Печерській лаврі представники духовенства та влади молилися за Перемогу. – Скотнікова О.; Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Києво-Печерській лаврі відбувся молебень за український народ та воїнів. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Кишиневі провели виставку українського фотожурналіста та аукціон на підтримку «Охматдиту». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Відні покажуть фільм «Залізні метелики» до 10-х роковин трагедії МН17. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Українців запросили на Чорноморський музичний фестиваль творчості «Діалог культур» у Батумі. – Інф.

Регіональна культурна політика

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Як розвивати культуру в промислових регіонах. На прикладі Криворізького центру сучасної культури. – Коротенко О.

«... Розвитком культури в одному з найбільш промислових міст країни (тут є вісім великих промислових підприємств з одинадцяти, які є в Україні загалом) займається Катерина Левченко. Культурна менеджерка разом із командою заснувала в місті KRCC – Криворізький центр сучасної культури... «Коли ми опитали культурних менеджерів із різних куточків України, що вони знають про культуру Кривого Рогу, з'ясувалося, що майже нічого. За результатами цього дослідження виявилось, що Кривий Ріг асоціюється з бігунами, бандитами й важкою промисловістю. Тобто позитивного сприйняття культури Кривого Рогу на національному рівні майже немає», – розповідає засновниця центру Катерина Левченко. Це стало одним із показників, який змусив запевнитися: розвивати сучасну культуру в її рідному місті потрібно. Крім цього маркера, безліч інших, як-от бажання розвивати культурну економіку, зробити з Кривого Рогу привабливе місто як для самих його жителів, так і на всеукраїнському рівні. Сформувані запит на культурне дозвілля в містян. Зрештою, більш глобально – сприяти формуванню громадянського суспільства. «У регіонах України, особливо промислових, культура розвивається складніше й повільніше, ніж у столиці», – зазначає культурна менеджерка. За її словами, у Кривому Розі вузьке професійне ком'юніті: бракує людей, які практикують сучасну культуру й мистецтво, і людей, які готові займатися менеджментом культурних проєктів. Тому свій досвід, набутий у проєктах всеукраїнського масштабу, Катерина вирішила використати для розвитку цінного регіонального культурного проєкту. Команда центру теж частково базується в Кривому Розі й частково в інших містах, що дозволяє поєднувати різну експертизу й бачення процесів... Напрями роботи KRCC – навколокультурний і навколоосвітній. За час існування центру команді вдалося реалізувати проєкти із залученням місцевих експертів і представників інших міст, зокрема з ініціатив усеукраїнського масштабу. «У нас було кілька виставкових проєктів. Перший з них під назвою «Спротив» був пов'язаний з практиками спротиву українського суспільства під час війни. Була також виставка одеського нонконформізму, виставка костюмів до кінофільму «Памфір», фестиваль міжнародної анімації «Лінолеум» й інші проєкти», – розповідає Катерина. У культурному центрі робили урбаністичну резиденцію «Кривий Ріг: культурна спадщина», яка створена для збереження й популяризації культурної спадщини й ревіталізації індустріальної спадщини міста. Крім цього, тут проводять освітні події для культурної й креативної спільноти. Зокрема, тренінги з краудфандингу, інклюзії, комунікацій і юриспруденції. У KRCC є свій подкаст «Анатомія особистості», у якому слухачі можуть познайомитися з представниками й представницями сфери культури, мистецтв, моди й інших креативних індустрій з Кривого Рогу та всієї України. Також команда організувала поїздку-нетворкінг для культурних

менеджерів Кривого Рогу до Львова... За словами Катерини, за найближчі три роки команда планує реалізовувати в центрі проекти національного й міжнародного масштабу, тим самим зробити Криворізький центр впізнаваним культурно-мистецьким проектом на мапі України й навіть світу. Наразі більшість відвідувачів культурного центру – це жителі Кривого Рогу. Проте стратегія з розширення аудиторії на всеукраїнську в команди є. Й один з її пунктів – організація фестивалю сучасної міської культури «КривБаз»... Під час минулого фестивалю, у квітні цього року, команда організувала лекторій, серед спікерів якого були генеральний продюсер Ukrainian Fashion Week Володимир Нечипорук, публіцист й арткритик Костянтин Дорошенко, куратор Кирило Ліпатов. Окрім цього, відбулися майстер-класи для дітей і дорослих Drink & Draw, чайна церемонія, винна дегустація із Сергієм Стаховським, можливість отримати портрет за донеїт від українського фотографа Олексія Проценка, рор-уп виставка сучасних митців, а також маркет від українських брендів. Наступний фестиваль планують зробити 4–6 жовтня з більш насиченою програмою, що включатиме лекторій із топовими експертами в галузі культури, виставку сучасного мистецтва, музичну програму, перформанс, літературні читання, арттерапію й воркшопи для дітей і дорослих...». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/public-space/352771-yak-rozvivati-kulturu-v-promislovih-regionah-na-prikladi-krivorizkogo-tsentru-suchasnoyi-kulturi>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Український тиждень. – 2024. – 15 лип. Презентують проект деколонізації Одеси. – Петренко-Цеунова О.

«Засадничою проблемою декомунізації в Україні, окрім опору на місцях, є відсутність стратегії, що має постати на місці знесених пам'ятників і поспіхом перейменованих вулиць. Тому особливий інтерес викликають проекти, які пропонують це стратегічне бачення подальшого розвитку міського нарративу. Проект Odesa Decolonization провів аналітичне дослідження міського міфу Одеси та його нарративів. Використовували різні методи, зокрема студії пам'яті. До роботи над дослідженням долучились літературознавці, історики, культурологи, кінознавці, соціологи. У складі дослідницької групи протягом п'яти місяців працювали: Оксана Довгополова – професорка кафедри філософії Одеського національного університету імені Іллі Мечникова, співзасновниця платформи культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво»; Олександр Бабіч – історик, керівник ГО «Суспільство та історична спадщина»; Ганна Мисюк – дослідниця історії одеської літератури; Тарас Гончарук – дослідник Південної України; Іван Козленко – культуролог, очільник ДовженкоЦентру (2011–2021); Зеєв Волк – дослідник одеської культури, науковий співробітник Музею історії Тель-Авіва «Бейт Ха-Ір» й будинку-музею Хаїма Нахмана Бялика. Результати дослідження «Одеський міський міф: нарративи, структура, перспективи розвитку» будуть доступні на сайті проекту. Публічна презентація дослідження відбудеться в рамках події «Що Одеса може дати Україні і світу?» 18 липня в Києві. Презентація в Одесі запланована в середині серпня.

Організатори зазначають, що деколонізація охоплює не тільки переосмислення минулого та усвідомлення сьогоденних безпекових викликів, а й розуміння того, яким ми хочемо бачити своє майбутнє. Тож проєкт обговорює питання, як має звучати оновлений одеський міф. Зокрема йдеться про те, в чому сила та перспективність образу Одеси як поліетнічної, полікультурної, вільної від нав'язаних пропагандистських штампів та стереотипів...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/prezentuiut-proiekt-dekolonizatsii-odesy/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. Зникли під Бахмутом: у Києві відкривається особлива виставка. – Новосвітня К.

Фотовиставка у арт-просторі київської бібліотеки імені Миколи Гоголя «Нескінчена надія» присвячена дружинам, матерям, сестрам, родинам українських військових з 30 бригади ЗСУ. Військові з цієї бригади зникли безвісти під час боїв з вагнерівцями на Бахмутському напрямку. Авторка фотографій Наталія Нестеркіна – членкіня Національної спілки фотохудожників України, художник АРГ (Асоціація фотографів Грузії). Виставку організували Об'єднання родин безвісти зниклих воїнів 30 окремої механізованої бригади імені Костянтина Острозького ЗСУ, арт-об'єднання «Kyivphotos-Hall 2012», Бібліотека імені Миколи Гоголя ЦБС Голосіївського району Києва за сприяння Національної спілки фотохудожників України. Виставка триватиме до 29 липня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100579/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Одеський міжнародний кінофестиваль у Києві показує війну. – Базів Л.

У розлогій статті – розповідь про 15-й Одеський міжнародний кінофестиваль, що цього року проходить у столиці з 12 по 20 липня. Авторка зупиняється зокрема на фільмах програми національного конкурсу, в якій заявлено 10 картин, шість – ігрових і чотири документальні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3885642-odeskij-miznarodnij-kinofestival-u-kievi-pokazue-vijnu.html>

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Українська кіношкола запускає кінолекторій просто неба на ВДНГ. – Яковенко І.

Українська кіношкола та «Київстар ТБ» запускають кінолекторій просто неба на «Полянні» ВДНГ. Двічі на місяць там проводитимуть безкоштовні лекції про кіно від українських акторів, режисерів, продюсерів та сценаристів. Крім того, після лекції для відвідувачів показуватимуть одну з українських або світових стрічок у кінотеатрі просто неба та проведуть її обговорення. У межах першої лекції, яка відбудеться 17 липня, говоритимуть про те, чи кожен може стати актором і як це зробити. Лекцію проведе український актор театру та кіно Максим Михайліченко, який виконав роль Лева у фільмі Тоні Ноябрової «Ти мене любиш?». Після лекції відвідувачів запрошують на перегляд фільму

Антоніо Лукіча «Люксембург, Люксембург». Крім того, на «Полянні» ВДНГ щодня влаштовують безкоштовні кінопокази для дорослих та дітей. Слідкувати за розкладом сеансів можна [тут](#). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/352769-ukrayinska-kinoshkola-zapuskae-kinolektoriy-prosto-neba-na-vdng>

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. «Кринки»: у Києві презентували фільм про незламність воїнів на Херсонщині. ФОТОРЕПОРТАЖ. – Скотнікова О.

У Музеї війни відбувся допрем'єрний показ документальної стрічки Костянтина та Влади Ліберових «Кринки». Головні герої стрічки – українські військові, які тримають плацдарм, режисера – Ольга Дмитренко. У матеріалі – розлога розповідь про стрічку та її сюжет. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100535/>

NV. –2024. – 15 лип. Від авторів «З любов'ю, Вінсент». Сім цікавих фактів про анімаційну драму «Кріпачка», над якою працювали також українці. – Інф.

З 11 липня в українському прокаті стартувала стрічка «Кріпачка». Це унікальна за технікою створення анімація подружжя режисерів Дороти Кобелі і Г'ю Велчмана (Польща і Велика Британія). Робота над стрічкою тривала п'ять років. Вона створена в техніці мальованої олійними фарбами анімації. Спочатку стрічку зняли актори, а далі над її реалізацією працювало понад 100 художників у чотирьох студіях у Польщі, Литві, Україні та Сербії. Видання зібрало цікаві факти про непересічний анімаційний фільм, які пояснюють, чому його варто подивитись. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/filmi-2024-7-cikavih-faktiv-pro-animaciynu-dramu-kripachka-nad-yakoyu-pracyuvali-ukrajinci-video-50434897.html>

Література

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Фестиваль «Книжкова країна» на ВДНГ проведуть вдруге. Що там буде. – Мельник К.

Фестиваль «Книжкова країна» на ВДНГ проведуть вдруге з 26 по 29 вересня. Там буде ярмарок книжок, презентації, майстер-класи, обговорення з авторами й експертами. Також збільшать кількість тематичних напрямів, івентів і зберуть українські видавництва, письменників, журналістів, блогерів та інших діячів індустрії. Окрім того, на осінній «Книжковій країні» створять більше зон для читання. На фестивалі буде три напрямки. Програму «Кіно та література» проведуть в павільйоні №6: будуть профільні івенти, дискусійні панелі між авторами й представниками видавництв та кіноіндустрії, майстер-класи зі створення кіносценаріїв і екранізації творів. Куратором напряму є ветерансько-волонтерська спільнота Vnderas. Окремою складовою програми стане ініціатива «Фронтмени», у межах якої проведуть «творчу репрезентацію» військових та ветеранів за підтримки «Культурного десанту». У павільйоні №4 проходять зустрічі з авторами-учасниками російсько-української війни й презентації. Також додадуть напрям «Фентезі та горор». Проведуть, зокрема,

виступи авторів, перформанси, квести й інтерактивні заходи. Куратором є спільнота «Бабай». Також будуть працювати дитяча та освітні зони. Створять також спеціальні місця з доглядом для наймолодших. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/352785-festival-knizhkova-krayina-na-vdng-provedut-vdruge-scho-tam-bude>

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Інф.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України проводить прийом заявок на участь у конкурсі на здобуття премії Кабінету міністрів імені Максима Рильського за 2024 рік, повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики. Для участі в конкурсі необхідно подати заявку до 1 листопада 2024 року. Докладно про умови конкурсу:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3885613-premia-rilskogo-ogolosila-prijom-zaavok.html>

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Євген Клопотенко випустив книгу з рецептами українських страв англійською мовою. – Яковенко І.

Кулінарний експерт Євген Клопотенко випустив книгу «The Authentic Ukrainian Kitchen» англійською мовою. Тепер її можна буде придбати в одного з ритейлерів США за 40 дол. та за 26 фунтів стерлінгів у одного з ритейлерів Великої Британії. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/food/food-news/352759-evgen-klopotenko-vipustiv-knigu-z-retseptami-ukrayinskih-strav-angliyskoyu-movoyu>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Мукачівському замку «Паланок» створюють військовий музей. – Інф.

У Мукачівському історичному музеї в замку «Паланок» створюють новий музей, присвячений героїзму військових. Для відвідувачів будуть представлені різні експонати, фотографії та атрибутика, яку військові почали приносити сюди ще з 2017 року. Засновником музею є Готько Анатолій, учасник АТО, який зараз обіймає посаду адміністратора замку «Паланок». Сам проєкт реалізується за підтримки та допомоги Мукачівської міської ради, 128 ОГШБр, Мукачівського прикордонного загону, 3 штурмової бригади, а також ветеранів та родини загиблих Героїв. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3885558-u-mukacivskomu-zamku-palanok-stvoruut-vijskovij-muzej.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. В Україні створили першу національну команду швидкого реагування на пошкодження пам'яток культури. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Національну та регіональні команди зі швидкого реагування та захисту культури створюють в Україні. – Мельник К.; Інтерфакс. – 2024. – 15 лип. Україна створює національну та регіональні

команди з порятунку об'єктів культури – Мінкультури. – Інф.

У межах проєкту «Підвищення спроможності щодо планування першої допомоги та відновлення культурної спадщини в Україні» навчання пройшли 22 фахівці, які увійдуть до першої національної команди зі швидкого реагування та порятунку культури. Про це повідомила під час пресконференції заступниця міністра культури та інформаційної політики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар. «За період з 24 лютого 2022 року по 25 червня 2024 року зруйновано або пошкоджено 1085 пам'яток культурної спадщини... Ми постійно проводимо моніторинг ситуації та консультуємося з нашими іноземними партнерами, такими як ICCROM (Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей), які вже створили мережу з понад 2000 експертів – рятувальників культурної спадщини в понад 120 країнах світу. Тому очільник МКІП Ростислав Карандєєв висловився за необхідність створення Національної команди швидкого реагування та порятунку культури», – сказала Анастасія Бондар. Заступниця міністра зауважила, що, окрім воєнного сьогоднішнього дня, культурна спадщина зазнає впливу екстремальних погодних явищ, техногенних катастроф, переміщення людей з постраждалих від війни територій. За її словами, всі ці фактори призвели до запуску флагманського проєкту у співпраці з ICCROM «Підвищення спроможності щодо планування першої допомоги та відновлення культурної спадщини в Україні», основним завданням якого є, зокрема, підготовка до надзвичайних ситуацій, а також реагування, планування відновлення та зменшення ризиків для всіх форм культурної спадщини. Бондар зазначила, що тренінг у межах проєкту з квітня по липень прийшли перші 22 фахівці, з яких почалося формування Національної команди зі швидкого реагування та порятунку культурної спадщини. Генеральний директор Національного музею Революції гідності, співзасновник Агенції стійкості культури Ігор Пошивайло додав, що тренінг став нагодою для українських учасників набути практичних навичок з порятунку культури. Він підкреслив, що до ініціативи долучилися всі регіони України. Серед учасників були представники місцевого самоврядування, університетів, музеїв, а також археологи, спеціалісти з техногенних катастроф. Організували тренінг – ICCROM, генеральний директорат Європейської комісії з питань освіти, молоді, спорту та культури, МКІП, Агенція стійкості культури, Національний музей Революції гідності. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3885460-v-ukraini-stvorili-persu-nacionalnu-komandu-svidkogo-reaguvanna-na-poskodzenna-pamatok-kulturi.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/352783-natsionalnu-ta-regionalni-komandi-zi-shvidkogo-reaguvannya-ta-zahistu-kulturi-stvoryuyut-v-ukrayini>

<https://interfax.com.ua/news/general/1000386.html>

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. В державне управління передали ікони, вітражі, барельєфи та інші коштовності з «Межигір'я». – Яковенко І.

В державне управління передали рухоме арештоване майно паркового комплексу «Межигір'я», яке належало Віктору Януковичу, повідомляє АРМА. Після того як майно передали в державне управління, на території «Межигір'я» впродовж двох місяців працювала міжвідомча комісія. Найбільше майна виявили у музеї «Хонка» – 3,6 тис. одиниць. Комісія виявила понад 500 цінних речей, які раніше не були описані, зокрема витвори мистецтва, ікони, вітражі у церкві, барельєфи, предмети інтер'єру, люстри та інше. Загально площа будівлі музею становить 3,1 тис. м², вона є головною спорудою парку-пам'ятки та налічує 76 приміщень. В АРМА кажуть, що після офіційного відкриття державного парку-пам'ятки «Межигір'я» всі надходження від його роботи надходитимуть в державну скарбницю. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/business/news/352765-v-derzhavne-upravlinnya-peredali-ikoni-vitrazhi-barelefi-ta-inshi-koshtovnosti-z-mezhigir-ya>

The Village Україна. – 2024. – 15 лип. Обговорення щодо майбутнього Житнього ринку проведуть 24 липня. Усі охочі можуть долучитися. – Мельник К.

Обговорення щодо майбутнього Житнього ринку проведуть 24 липня у Київграді. Під час обговорення представники місцевої влади, адміністрації ринку, бізнесу, а також активісти, урбаністи та жителі Подолу хочуть сформувати спільне бачення майбутнього ринку, яке стане основою проекту реновації простору. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/352761-obgovorennya-schodo-maybutnogo-zhitnogo-rinku-provedut-24-lipnya-usi-ohochi-mozhut-doluchitися>

Вандалізм

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. За кілька тисяч гривень осквернили пам'ятний хрест Степану Бандері: у Києві судитимуть трьох чоловіків. – Скотнікова О.

Троє двадцятирічних киян у травні 2024 року отримали «завдання» від аноніма у телеграмі й за гонорар зробили нецензурний надпис на хресті Бандері та втекли. Нині Подільська окружна прокуратура спрямувала до суду обвинувальний акт відносно двох чоловіків. Їх обвинувачують в оскверненні пам'ятника, спорудженого в пам'ять Степана Бандери. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100560/>

Бібліотечна справа. Промоція читання

NV. –2024. – 15 лип. Віджили своє? Чи є майбутнє в українських бібліотек. – Круглов В., видавець, генеральний директор видавництва «Ранок»

«...Одне з питань, що звучало після ухвалення закону про книжкові сертифікати, – чи будуть якісь зміни для бібліотек? Для більшості людей бібліотеки вже давно відійшли в минуле. Книжковий ринок помітно змінився за

останнє десятиліття, і тепер читачі охочіше купують книжки через книгарні чи інтернет-магазини, ніж йдуть за ними до книгозбірень. Це підтверджують і дані опитування, проведеного Українським інститутом книги: лише 5,5% читачів відвідували бібліотеки протягом місяця. Приблизно 12% опитаних відвідували їх протягом року й понад 69% узагалі не користуються книгозбірнями. Для порівняння, у Польщі показник відвідуваності сягає 70–80%. Про що це говорить? Про те, що бібліотеки в Україні «віджили» своє та вже не такі важливі для суспільства й держави? Чи про те, що без модернізації, без оновлення фондів книгозбірень протягом тривалого часу вони поступово перетворилися на архіви старих видань, аніж на комфортні культурні хаби, якими мають бути? Але чи потрібна модернізація, якщо показник відвідуваності дуже низький? Мабуть, саме тому в Мінкульті почала звучати пропозиція про закриття частини книгозбірень через скорочення чисельності населення. Згідно з загальноукраїнським дослідженням «Стан фондів публічних бібліотек України в Україні» у 2022 році нараховувалось близько 12 тисяч публічних бібліотек. Це приблизно на три тисячі менше, ніж до початку повномасштабного вторгнення... Щодо населення, то за останніми даними в Україні на неокупованих територіях проживає близько 30 мільйонів українців. Тобто одна бібліотека на 2,5 тисячі людей. До прикладу, в Польщі на одну бібліотеку припадає близько 5 тисяч читачів, а в Чехії – 2 тисячі читачів на книгозбірню. Можливо, скорочення бібліотек і справді допоможе з оптимізацією коштів. Але чи розв'яже це інші проблеми, зокрема чи перетворить книгозбірні на сучасний культурний простір? Перша причина, чому показник відвідуваності бібліотек в Україні низький, полягає в комплектації їх фондів. До бібліотек не ходять нові читачі, тому що там нема чого читати, і особливо це стосується книгозбірень у маленьких містечках. Фонди українських бібліотек не оновлювалися роками, якщо відкинути ті державні програми, за якими тільки частина книгозбірень отримувала всього кілька десятків чи сотень нових книжок на рік. Децентралізація також не змінила ситуацію на краще – деякі громади лише ще більше скоротили фінансування своїх бібліотек. Хоча за законодавством щороку бібліотечні фонди мають оновлюватися мінімум на 5%. Зрештою це призвело до того, що значна частина фондів (за деякими оцінками – до 50%) припадає на книжки російською мовою та ті, що були видані ще до 1991 року. Тобто з більш ніж 140 млн книг, що сьогодні зберігаються в публічних бібліотеках України (дані загальноукраїнського дослідження «Стан фондів публічних бібліотек України»), майже половину треба вилучити. У 2022 та 2023 році бібліотеки вже списали 25 млн книг. Але чи з'явилася на їхніх полицях натомість принаймні десята частина з цієї кількості нових книг? Точно ні. Інша причина – відсутність будь-яких кроків задля модернізації книгозбірень... Цікаво, що в Україні кілька років тому ухвалили Стратегію розвитку бібліотечної справи. Власне саме ця Стратегія пропонує реформувати архітектуру бібліотечної системи, тобто проводити реструктуризацію книгозбірень задля їх покращення. Але йдеться аж ніяк не про закриття бібліотек, а про їх перетворення на так звані бібліохаби. Тобто простір з усіма умовами для навчання, дозвілля чи

проведення культурних подій громади. Саме такими є бібліотеки в Європі, й саме такими вони мають стати й в Україні. Оскільки бібліотеки в більшості своїй фінансуються громадами, я б нагадав головам громад, що за довоєнним опитуванням Асоціації мерів міст України популярність місцевої влади залежить від того, скільки вкладається грошей в освіту та культуру. Можливо це змушуватиме задуматися чиновників... Скорочення кількості бібліотек – нормальний процес, якщо він відбувається з урахуванням усіх стандартів і нормативів. Але це точно не допоможе розв'язати проблеми з комплектуванням книгозбірень, їх оптимізацією чи кількістю відвідувань. Бібліотеки мають осучаснюватись, ставати гнучкішими та реагувати на зміни в суспільстві, а для цього громади й держава повинні переглянути їх фінансування та долучити до цього процесу європейські інституції. Тільки так книгозбірні стануть важливими культурно-освітніми осередками своїх громад». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/blogs/ukrajinski-biblioteki-chi-ye-v-nih-maybutnye-50434964.html>

Релігія

Вечірній Київ. – 2024. – 15 лип. У Києво-Печерській лаврі представники духовенства та влади молилися за Перемогу. – Скотнікова О.; Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Києво-Печерській лаврі відбувся молебень за український народ та воїнів. – Інф.

Молитовний захід було присвячено Дню Української Державності та Дню Хрещення Київської Русі-України. У ньому взяли участь Президент Володимир Зеленський разом з главами українських церков, релігійних організацій, капеланами, представниками Верховної Ради та Кабінету Міністрів, керівником Офісу Президента та його заступниками, керівництвом Сил безпеки та оборони, іноземними дипломатами. Захід відбувся на площі перед Успенським собором на території Києво-Печерської лаври в Києві. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100577/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3885456-u-kievopecerskij-lavri-vidbuvsja-moleben-za-ukrainskij-narod-ta-voiniv.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Кишиневі провели виставку українського фотожурналіста та аукціон на підтримку «Охматдиту». – Інф.

У центрі Mediasor у Кишиневі відбувся благодійний аукціон, а також виставка робіт українського фотожурналіста Яна Доброносова, який перебував поблизу НДСЛ «Охматдит» в момент прильоту російської ракети 8 липня і зробив фото наслідків ворожого удару. Про це у фейсбуці повідомило посольство України в Молдові. Організатор заходу – Асоціація української культури та мистецтва в Молдові «Пташка». У посольстві додали, що учасники заходу взяли активну участь в аукціоні. Зібрані кошти спрямують на відбудову лікарні «Охматдит», як і кошти (5 тис. євро), зібрані під час благодійного концерту «Молитва за Україну», організованого дружиною посла Олесею

Шевченко, International Women's Club of Moldova – IWCM та Filarmonica Națională «Serghei Lunchevici» – Moldova. Докладно:

<https://turkrutv.net/krasnaya-komnata-8-seriya1.html>

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. У Відні покажуть фільм «Залізні метелики» до 10-х роковин трагедії МН17. – Інф.

Посольство в Австрії запросило українців приєднатися до перегляду документальної стрічки «Залізні метелики» до 10-х роковин трагедії МН17, щоб разом вшанувати пам'ять жертв і нагадати про необхідність притягнення винних до відповідальності. Показ організовано посольством та ГУМА (Українська молодіжна асоціація в Австрії) за підтримки Постійного представництва України при міжнародних організаціях у Відні. Перегляд фільму відбудеться 17 липня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3885463-u-vidni-pokazut-film-zalizni-meteliki-do-10h-rokovin-tragedii-mh17.html>

Укрінформ. – 2024. – 15 лип. Українців запросили на Чорноморський музичний фестиваль творчості «Діалог культур» у Батумі. – Інф.

Посольство України у Грузії запросило українську громаду на Чорноморський музичний фестиваль творчості «Діалог культур», який відбудеться у Літньому театрі м. Батумі 16 липня. Фестиваль спрямований на популяризацію та обмін культурним досвідом між учасниками (Україна, Грузія, Литва). У рамках події також презентують фотовиставку «Думки дітей» (автор ідеї, фотограф Максим Старіков). Спеціальна гостя – співачка Mudra. Культурний захід буде проведено за підтримки мерії Батумі й Аджарської торгово-промислової палати та за сприяння посольства України в Грузії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3885509-ukrainciv-zaprosili-na-cornomorskij-muzicnij-festival-tvorcosti-dialog-kultur.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm

Рудіч О. А,